TOIMIALA	Sivistystoimi
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius 1.1.-31.7.2026 Vt. sivistysjohtaja Hanna Niemenpää 1.8.2026-
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMIALAN KUVAUS

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia laadukkaita sivistyspalveluita tuottamalla. Sivistyspalvelut mahdollistavat kaikille parkanolaisille oppimisen, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen sekä virikkeellisen elämän. Sivistyspalvelut luovat edellytyksiä, jotta jokainen ihminen voi elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää.
Toimialalla merkittäviä tilahaasteita: Koulukampus Kaarnassa käyttöaste on erittäin korkea, ja Kallion päiväkodin sulkeuduttua osa toiminnasta järjestetään entisellä Keskustan koululla Lystinmäen toimintayksikössä. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on pienten lasten osalta kasvanut ja pysyy korkealla.
Lystinmäessä toimivan varhaiskasvatuksen on tavoitteena muuttaa kokonaan uusiin tiloihin vuoden 2027 aikana. Alkuopetuksen siirtyminen uusiin tiloihin on myös suunnitteilla.

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTÖN TOTEUTUMINEN

Määrärahojen käyttö on alkuvuonna ollut tavanomaista, eikä olennaisia poikkeamia ole.
Pieniä ylityksiä hallinnossa, perusopetuksessa ja kirjastolla, mutta nämä kompensoituvat opiston, varhaiskasvatuksen alituksen myötä alkuvuoden osalta.
IT-laitevuokrissa säästöjä, koska koneita ostettu vuonna 2025 omaksi. Samoin säästöä lukion koulukuljetuksissa, koska Karvian reittiä ei enää syksystä 2026 ajeta. Toisaalta ylitystä erityisesti perusopetuksen palkkakuluissa. Asiakaspalvelujen ostojen ylitysennuste johtuu muualle sijoitettujen lasten kotikuntakorvausmenoista. Menokehitys perustuu lasten sijoituksiin ja niistä aiheutuviin lakisääteisiin kustannuksiin. Samaan aikaan tulopuolella ei ole vielä laskutettu muualta saatavia kotikuntakorvauksia.
Valtakunnallisen elintarvikekustannusten nousun seurauksena ruokapalveluiden toimintakulut ovat toteutuneet arvioitua suurempina, minkä vuoksi talousarvion ennakoidaan ylittyvän hieman. Kokonaisuutena sivistyksen talousarvion ennusteen mukaan ylitystä talousarvioon olisi n. 30 000€, mutta tästä puuttuu vielä tuloja, joten todellinen ylitys jäänee pienemmäksi.

TOIMINTAKERTOMUS

Sivistystoimen sopimat koulukuljetussopimukset ovat päättymässä kevätlukukauden loputtua. Tämän vuoksi koulukuljetusperiaatteet on päivitetty tammikuussa, ja kuljetusreitit on päätetty kilpailuttaa sivistyslautakunnan valtuuttamana helmikuussa. Kilpailutuksen voitti A. Lamminmäki Oy.
Toistaiseksi voimassa oleviin koulunkäynnin ohjaajien toimiin haettu täyttöluvat, kuten myös useampaan opettajan virkaan. Virkamuutoksia on tehty niin, että uskonnon lehtorin virka on muutettu uskonnon ja psykologian lehtorin viraksi. Avoimena olleet tehtävät on saatu täytettyä kesäkuuhun mennessä. Kaikkiin opettajan tehtäviin ei saatu päteviä tekijöitä, varsinkin erityisopettajien paikkoihin on huonosti saatavilla päteviä hakijoita. Viime hetken peruutuksista johtuen rekrytointeja on jouduttu myös uusimaan ja muuttamaan määräaikaisiksi mm. pätevien hakijoiden vähyyden vuoksi.
Sivistyslautakunta hyväksyi esityksen hakea hankeavustusta kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävään nuorisotyöhön. Kielteinen avustuspäätös toukokuussa. Tämän vuoksi yhtenäiskoulussa ei ole koulunuorisotyöntekijän resurssia käytettävissä syyslukukaudesta lähtien.

Sivistyslautakunta päätti huhtikuussa korottaa lakimuutoksen myötä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja 10%, ja päätti apip-toiminnan maksuvapautuksen periaatteista. Korotukset ja maksuvapautuksen periaatteet astuvat voimaan elokuussa 2026.
Toukokuussa lautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle täyttölupaa kokin vakinaiseen toimeen, kaupunginhallitus myönsi kesäkuun kokouksessa täyttöluvan. Ruokapalveluiden henkilöstömäärä pysyy ennallaan.
Päiväkoti + pientenkoulu -hanke on edistynyt. Sivistystoimi on tehnyt yhteistyötä hankkeen ohjausryhmän ja hanketta vetävän projekti-insinöörin kanssa. Käyttäjäpalavereita on ollut kevään aikana useampia, ja päiväkodin, koulun ja ruokapalveluiden henkilöstö on päässyt osallistumaan suunnittelutyöhön. Viimeksi touko-kesäkuun vaihteessa käyttäjä on saanut käydä läpi pohjapiirustukset ja huonekortit käyttäjäpalaverissa, sekä esittää näkemykset suunnitelmien toimivuudesta. Tässä vaiheessa sivistystoimen osalta odotetaan rakennuslupaa ja kilpailutuksen käynnistymistä. Rakennusaikainen Lystinmäen pihojen käyttö ja saattoliikenne on suunniteltava rakentajan kanssa siinä vaiheessa, kun urakka alkaa.
Suurin osa sivistystoimen esihenkilöistä on osallistunut vuodenvaihteessa alkaneeseen esihenkilövalmennukseen, joka jatkuu koko vuoden.
Sivistyksen osalta syksy 2026 on alkanut monien pienempien kehitystoimien ympärillä unohtamatta tärkeää, monipuolista ja hyvää perustyötä, jota yksiköissä toteutetaan. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukion suunnitelmia on tehty, kirjastolla suunniteltu omatoimikirjaston toteutustapoja, liikunta- ja vapaa-aikapuolella ovat eri liikuntaryhmät käynnistyneet, nuorten palvelut pyörivät ja liikuntapaikkojen ylläpito toimii.

TALOUS	TP 2025	TA 2026	TOT 1-9 2026	ENN 2026
Toimintatuotot	**818 393**	**567 400**	**593 033**	**689 700**
Myyntituotot	314 400	164 100	141 092	170 700
Maksutuotot	120 514	105 000	79 064	112 800
Tuet ja avustukset	327 247	270 000	347 935	380 400
Muut toimintatuotot	56 234	28 300	24 942	25 800
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut	**-12 391 298**	**-12 633 547**	**-9 674 917**	**-12 733 900**
Henkilöstökulut	-8 013 905	-8 165 462	-6 282 448	-8 130 300
Palvelujen ostot	-1 225 819	-1 252 510	-1 000 359	-1 333 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-645 057	-695 535	-521 692	-720 600
Avustukset	-213 860	-231 700	-184 429	-252 800
Muut toimintakulut	-2 292 656	-2 288 340	-1 685 989	-2 296 500
Toimintakate / nettomääräraha	**-11 572 905**	**-12 066 147**	**-9 081 884**	**-12 044 200**

TOIMIALAN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Sivistystoimi tukee liikkumisen lisäämistä kaupungissa ja omissa toimintayksiköissään sekä edistää arvostavaa kohtaamista.
MITTARI	
TOTEUMA	Arvostavan kohtaamisen edistämiseksi kirjastossa ja nuorten startilla on laadittu turvallisemman tilan periaatteet. Toimialan toimintayksiköissä on tehty liikkumista lisääviä tapahtumia ja kampanjoita. Gravel- ja maastopyöreitistön kartoitus- ja suunnittelutyö on edennyt Allegra Nordicsin tekemänä. Liikkuvaa elämäntapaa on pyritty tuomaan esiin eri tilaisuuksissa pienin askelin.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Sivistyksen hallinto
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius / Vt. sivistysjohtaja Hanna Niemenpää
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida koko toimialan toimintaa sekä vastuualueiden yhteistyötä palveluiden joustavan tuottamisen mahdollistamiseksi.
TOIMINTAKERTOMUS
Sivistysjohtaja on irtisanoutunut tehtävästään niin, että viimeinen virassaolopäivä on 31.7.2026. Kaupunginhallitus on antanut virkaan täyttöluvan. Virkaan haettu tekijää ajalle 1.8. - 30.11.2026, kunnes vakituinen henkilö on saatu rekrytoitua. Vt. sivistysjohtajana toimii Hanna Niemenpää. Viran täyttöprosessi etenee. Uudeksi sivistysjohtajaksi on valittu vt. sivistysjohtaja Hanna Niemenpää, joka jatkaa sivistysjohtajana 1.12.2026 alkaen. Sivistyksen hallinnossa on perehdytty ja tutustuttu toimialaan sekä tehty jo joitain muutoksia sekä suunniteltu tulevaa.
HENKILÖSTÖ
Sivistysjohtaja, toimistosihteeri

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Edistää toimialan tavoitteita tiiviissä yhteistyössä toimintayksiköiden kanssa
MITTARI	Käyntien ja yhteistyötapaamisten määrä
TOTEUMA	Liikkumista on lisätty pitämällä kokouksia ja yhteistyötapaamisia eri paikoissa, ja näihin on kuljettu kävellen tai pyörällä. Esihenkilövalmennus on käynnissä. Tavoitteita on pidetty yllä ja seurattu säännöllisissä tapaamisissa toimintayksiköiden esihenkilöiden kanssa. Osaamista toimialan sisällä on jaettu, mutta samalla haettu ja tehty yhteistyötä muiden kuntien kanssa ja näin laajennettu omaa osaamista.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Varhaiskasvatus
VASTUUHENKILÖ	Päiväkodin johtaja Jaana Mansikkaviita, Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja/palveluohjaaja Sarita Rajamäki
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Varhaiskasvatus

Lapsiperheille tarjotaan laadukasta varhaiskasvatusta turvallisessa ympäristössä. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatusta tarjotaan joko perhepäivähoidossa tai päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen toimintaa määrittää Varhaiskasvatuslaki 540/2018.

Esiopetus
Esiopetuksessa toiminta perustuu valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Parkanon esiopetussuunnitelmaan. Esiopetus on osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Esiopetuksen tavoitteena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisedellytysten vahvistaminen. Esiopetus on ensimmäinen vaihe lapsen opinpolkua ja sen tavoitteena on luoda lapselle tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja perusopetukseen aloittamiseen. Esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta annetaan esiopetusryhmissä.
Tulevalle vuodelle muutoksia aiheuttavat ja muut huomioitavat asiat:

- Esiopetusryhmien määrää tarkistetaan kausittain, esiopetuksen budjettiin varataan seitsemän kasvattajan ja yhden avustajan määräraha.
- Ulkoilmapainotteinen esiopetus jatkuu toimintakaudella 2026 - 2027
- Päätös toimitilojen rakentamisesta on tehty ja toimitilojen suunnittelu ja rakentaminen etenee
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkakustannukset huomioidaan varhaiskasvatuksen budjetissa

TOIMINTAKERTOMUS

Varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetussuunnitelman päivitys ovat käynnissä, suunnitelmat viedään elokuun sivistyslautakuntaan. Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen on rekrytoitu varhaiskasvatuksen opettaja, lisäksi määräaikaisia lastenhoitajia sekä ensimmäisen kerran määräaikainen varhaiskasvatuksen sosionomi. Kevään aikana lapset on sijoitettu esiopetus- ja varhaiskasvatusryhmiin toimintakaudelle 2026 - 2027. Syksyllä esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa aloittaa 198 lasta, se on hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sivistyslautakunta on elokuun kokouksessa hyväksynyt päivitetyt varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat. Lisäksi syyskuun kokouksessa hyväksyttiin esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma lukukaudelle 2026-2027.
Syyskuussa uuden päiväkodin ja pikkulasten koulun rakentaminen on käynnistynyt ja Lystinmäen yksikössä on tehty poikkeusjärjestelyitä piha-alueiden ja liikennejärjestelyiden osalta.
Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen väki osallistuivat syyskuussa Pirkanmaan varhaiskasvatuksen päiville.

HENKILÖSTÖ

- Päiväkodin hallinnollinen johtaja 1, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja/ perhepäivähoidon ohjaaja/ palveluohjaaja 1, varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1, varhaiskasvatuksen opettaja 11, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 22, ryhmäavustaja 2, henkilökohtainen avustaja 1, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja hankkeesta 1, Perhepäivähoitaja 8, syksy 2026 perhepäivähoitaja 7.

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Liikkumisen ilo - lisätään päivittäistä fyysistä aktivisuutta tarjoamalla monipuolisia ja ikätasolle sopivia liikuntahetkiä sekä mahdollistetaan

	omaehtoinen liikkuminen arjen eri tilanteissa. Suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa yhteistyössä sivistyksen muiden toimialojen kanssa.
MITTARI	Tavoitetta mitataan liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arvioinnilla, liikuntatsemppareiden kokoontumisella ja henkilöstölle järjestettävän koulutuksen määrällä.
TOTEUMA	Koko henkilöstölle on järjestetty Motoristen taitojen- koulutusta. Kouluttajana toimi Hämeen liikunta ja urheilu ry. Esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa on kevään aikana liikuttu monipuolisesti. Perhepäivähoito järjesti lapsille ja perheille leikkimieliset olympialaiset urheilukentällä. Esiopetusryhmät saivat 3 uintiopetus kertaa Kankaanpään uimahallissa. Syyskuussa osallistuttiin liikenneviikkoon ja esiopetuksessa järjestettiin lisäksi perinteinen pyöräilytempaus, johon osallistui myös poliisi. Liikkuvan varhaiskasvatuksen Arkiseikkailu materiaalia hyödynnettiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Arkiseikkailu -kampanjaan osallistettiin myös lasten perheet.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Esi- ja perusopetuksen tuen lakimuutoksen haltuunottoa, henkilöstön osaamisen päivittäminen.
MITTARI	Tavoitetta mitataan koulutuksiin osallistumisella
TOTEUMA	Tuen kaavakkeet Wilmasta otettu käyttöön. Olemme rekrytoineet helmikuun alusta varhaiskasvatuksen erityisopettajan. Hänen työpanostaan on suunnattu esiopetukseen. Esiopetuksessa on käyty pedagogista keskustelua tuen asioissa ja tehty yhteistyötä alkuopetuksen kanssa. Toimintaa on jatkettu tuen uudistuksen mukaisesti ja tukea on toteutettu sekä lapsi- että ryhmäkohtaisesti. Tarvittaessa lapsille on järjestetty tukiopetusta.
STRAT. TEEMA	4. Yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
TAVOITE	Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita. Vahvistetaan monilukutaito-osaamista sekä innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa. Tiivistetään yhteistyötä kirjaston kanssa. Suunnitellaan yhdessä uusia yhteistyömuotoja sekä toimintatapoja.
MITTARI	Tavoitetta mitataan kirjastokäyntien ja muun yhteistyön määrällä
TOTEUMA	Kuukausittaiset satutunnit, ryhmien kirjastovierailut sekä kirjaston henkilökunnan vierailut pientenryhmissä ovat jatkuneet. Keväällä ostettiin pienille soveltuvaa kirjallisuutta. Kirjaston palveluita on hyödynnetty aktiivisesti. Kirjasto on järjestänyt mediapajatyöskentelyä esioppilaille.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Perusopetus ja lukiokoulutus
VASTUUHENKILÖ	Johtava rehtori Jenni Annala

JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Koulutuksen toimintayksikkö vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta sekä tuottaa toisen asteen lukiokoulutusta. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä, opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä antaa jatko-opintokelpoisuuden. Lukiokoulutuksen tavoite on tukea opiskelijoiden kasvua ja kehitystä tasapainoiksi ja sivistyneiksi yksilöiksi ja yhteiskunnan jäseniksi, antaa harrastusten, työelämän sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä antaa valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot.
TOIMINTAKERTOMUS
Alkuvuoden tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti tammikuun ja kesäkuun välisellä ajanjaksolla. Rekrytointeja on toteutettu päätösten mukaisesti. Yhteishaussa Parkanon lukioon pääsi 16 aloittavaa opiskelijaa.
HENKILÖSTÖ
Johtava rehtori 1, rehtori 1, luokanopettaja 17, aineenopettaja 25 (joista lukion opettajia on 7 ja perusopetuksen ja lukion yhteisiä 6), erityisopettaja 3, erityisluokanopettaja 6, JOPO-opettaja 1, koulunkäynninohjaaja 15 (työaikaprosentti 64-100%), henkilökohtainen ohjaaja 6 (työaikaprosentti 64-100%), koulusihteeri 1 (100%), koulusihteeri 1 (60%), pedagoginen TVT-tukihenkilö 1 (yht. lukion kanssa), opinto-ohjaaja 1 (yht. lukion kanssa), palvelukoordinaattori 1, resurssiopettaja 2 (hanke).

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Kehitetään uusia toimintatapoja liikunnallisen elämäntavan lisäämiseksi. Välkkäritoiminta on käynnistynyt yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa syksyllä 2025, joten sitä kehitetään osana liikunnallista elämäntapaa. Toiminnalla tuetaan liikkumista kerran päivässä olevalla pidemmällä välitunnilla. Vuoden 2026 aikana hankintaan myös tarvittavaa välineistöä.
MITTARI	Välkkäritoiminnan kirjanpidolla mitataan toimintaan osallistuvien määrää.
TOTEUMA	Yhteisöllisen opiskeluhuollon kokoontuminen pidettiin helmikuussa, jolloin ideoitiin ja suunniteltiin työpajoissa liikunnan lisäämistä koulupäiviin. Välkkäritoiminta toteutui suunnitellusti kevään ajan. Välkkäritoiminta on jatkunut aktiivisena alkusyksyn ajan ja uusia välineitä on hankittu.
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Kehitetään yhtenäiskoulun ja lukion yhteisöllistä toimintakulttuuria osallistamalla oppilaita, opiskelijoita, henkilöstöä, huoltajia ja sidosryhmiä. Tavoite toteutetaan muun muassa yhtenäistämällä koulujen sääntöjä, kehittämällä koulukyselyä, yhtenäistämällä toimintatapoja opiskeluhuollon kanssa sekä kehittämällä oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa.
MITTARI	

TOTEUMA	Helmikuussa koulun henkilöstö, oppilaat, oppilaskunta sekä eri sidosryhmät suunnittelivat ja toteuttivat yhteisen Kaarna-viikon viikolla 8. Oppilaskunnan hallitus suunnitteli ja järjesti vapputapahtuman. Kiusaamiseen puuttumisen malli ja poissaoloihin puuttumisen malli käynnistettiin maaliskuussa. Opiskeluhuollon kanssa selkiytettiin rooleja ja konkreettisia toimintamalleja oppilaiden tukemisessa. Lukion järjestyssääntöjä päivitettiin yhdessä opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa keväällä ja syyslukukauden alussa ne otettiin käyttöön. Oppilaskuntatoiminnan kehittäminen käynnistyi syksyn alussa koulun päivitetyn tiimirakenteen ja Oppilaiden osallisuus ja yhteisöllisyys -tiimin toiminnan käynnistymisen myötä. Lukion opiskelijoiden kanssa yhteistyössä uudistetut ryhmänohjaustuokiot eli RO-miitit käynnistyivät syyslukukauden alettua.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Opetushenkilöstö yhdessä kehittää osaamistaan ja koulun toimintakulttuuria uuden oppimisen tuen velvoitteiden mukaisesti. Vastataan henkilöstön osaamistarpeisiin, joita oppimisen tuen uudistumisen sekä toisen asteen erityisopetuksen myötä nousee esiin. Järjestetään koulutusta tarpeen mukaisesti.
MITTARI	Tavoitetta mitataan koulutuksiin osallistuneiden määrällä.
TOTEUMA	Oppimisen tukeen liittyvä oppilaskohtaisen tuen koulutus järjestettiin opettajille 12.1. Opettajien veso-koulutuksessa 28.4. suunniteltiin oppimisen tuen rakenteita tarvekartoituksen pohjalta tulevalle lukuvuodelle. Kevään 2026 aikana on säännönmukaisesti kokoonnuttu ja rakennettu uutta toimintamallia ja –kulttuuria oppimisen tuen uudistuksen edellyttämällä tavalla. 5.9. perusopetuksen henkilöstö osallistui Neuromoninaisten lasten ja nuorten kohtaaminen ja tuen toteuttaminen - koulutuspäivään.
STRAT. TEEMA	5. Monipuolinen koulutuksen keskus
TAVOITE	Laadukas ja monipuolinen lukiokoulutus: Huolehditaan kattavasta opintojaksotarjonnasta sekä markkinoimalla lukiokoulutusta ja erityisesti kaksoistutkinnon mahdollisuutta. Ylläpidetään yhteistyötä muun toisen asteen koulutuksen kanssa hyödyntämällä lukion monipuolisia markkinointikanavia ja järjestämällä vierailuja oman ja naapurikuntien 8.-9. luokkalaisille.
MITTARI	Tavoitetta mitataan järjestettyjen tilaisuuksien ja tapahtumien määrällä.
TOTEUMA	Tammikuussa järjestettiin yhteishakuilta, joka oli suunnattu 9. luokkalaisten huoltajille. Yhteistyötä Saskyn kanssa jatkettiin ja keväällä kokoonnuttiin yhteistyöpalaveriin. Lukion markkinointi somekanavissa on ollut aktiivista. Somekampanjat yhteishaun aikana helmikuussa sekä yhteishaun tulosten julkaisemisen yhteydessä kesäkuussa toteutui suunnitellusti. Lukion avointen ovien päivän toteutusta ja markkinointia on valmisteltu opettajakunnan kanssa.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Opistot
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius / Vt. sivistysjohtaja Hanna Niemenpää
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Musiikkiopistossa järjestetään musiikin perusopintojen ja musiikin syventävien opintojen opetusta. Opisto on tarkoitettu pääsääntöisesti kouluikäisille nuorille. Opistossa on musiikkileikkikoulu pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille Opistossa on myös yleinen osasto, jossa annetaan opetusta 18 vuotta täyttäneille sekä sellaisille henkilöille, jotka eivät jostain syystä voi opiskella opetussuunnitelman mukaisesti. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Sastamalan koulutuskuntayhtymän Ylä-Satakunnan musiikkiopistolta. Vapaata sivistystyötä tarjoaa Parkanossa pääsääntöisesti Saskyn seudullinen kansalaisopisto, Petäjä-opisto. Parkanon kaupunki ostaa palveluita vuosittaisen sopimuksen mukaisesti. Tarjontaan kuuluu monipuolisesti taiteen, käsityön, musiikin ja liikunnan sekä kielten kursseja. Opinnot tarjotaan pääsääntöisesti aikuisille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Petäjä-opisto asettaa toiminnalle omat tavoitteensa, ja niiden seurannan, mallinnuksensa mukaisesti. Tavoiteseuranta perustuu ylläpitäjäkuntien kanssa käytyihin vuosittaisiin neuvotteluihin.
TOIMINTAKERTOMUS
Parkanolle sovittu 2026 oppilasmääräksi musiikkiopistoon 100 oppilaan kiintiö. Valtiolta rahoitusta 57%, kunnilta 30% ja loput 13% oppilasmaksuista. Kuntaosuus / oppilas n. 500€ / oppilas. Musiikkiopisto tekee kansainvälistä toimintaa ja saanut aikuisopiskelijoille akkreditoinnin Erasmus+-vaihtoihin. Konsertteja järjestetään keväisin ja syksyisin Kihniössä, Ikaalisissa ja Parkanossa. Parkanon Musiikkiopistolla sisäilmatutkimukset. Vuoden 2027 oppilaspaikkojen määrä pidetään samana Parkanon osalta. Petäjä-opiston kevätnäyttelyssä Parkanossa kävijöitä 200 huhtikuussa. Opiston tuntitavoitteeksi vuodelle 2027 4000. Vuoden 2025 toteutuneita tunteja oli 3697 ja osallistujia 1164.
HENKILÖSTÖ
-

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	Valitse kohde.
TAVOITE	
MITTARI	
TOTEUMA	

TOIMINTAYKSIKKÖ	Vapaa-aika-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut
VASTUUHENKILÖ	Vapaa-aikakoordinaattori/lähiesihenkilö Elisa Vahosalmi
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Kulttuuripalveluiden tavoitteena on aktiivisesti ylläpitää ja kehittää kaikkien kuntalaisten kulttuuripalveluja sekä osallistaa kuntalaisia mukaan kulttuurin tuottamiseen. Hyvinvointia edistävien kulttuuripalvelujen tuottamisessa ylläpidetään ja kehitetään hyvää yhteistyötä paikallisten, alueellisten sekä valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Nuorisopalvelujen tehtävänä on nuorten osallisuuden ja osallistumisen lisääminen sekä sosiaalinen vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan myötä. Kasvatuksellisen nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, kehittää toimintamahdollisuuksia, kannustaa päihteettömään toimintaan sekä tukea nuorten kokonaisvaltaista kasvua kohti aikuisikää ja kiinnittymistä yhteiskunnan jäseneksi. Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, nuorisovaltuusto, koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta, jalkautuva nuorisotyö, tapahtumat ja matkat. Nuorisotyötä ohjaa Nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS). Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa ja koordinoida monipuolisia ja laadukkaita liikunta- ja vapaa-ajan palveluja sekä ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapaikkojen hoitajat vastaavat asianmukaisista liikuntapaikoista (urheilutalo, kentät, huoltorakennukset, kuntoradat, vaellusreitit, uimapaikat, jäähalli, valvonta ja kalusto). Liikuntapalvelut toteuttavat tehtäviään laajan yhteistyöverkoston kanssa. Liikuntapalvelut vastaavat liikuntatoiminnan kehittämisestä organisoimalla toimivan urheiluseuraverkoston, tiedottamalla erilaisista liikuntatoiminnoista sekä luomalla toimivat puitteet yhteistyössä teknisen toimialan kanssa liikunnan harrastamiselle.
TOIMINTAKERTOMUS
Sivistystoimen yhteisinä tavoitteina on ollut liikkumisen lisääminen sekä arvostavan kohtaamisen edistäminen. Liikkumista on lisätty mm. erilaisilla liikuntakampanjoilla, lasten liikuntaleirillä sekä kerhoilla. Turvallisemman tilan periaatteet on laadittu Nuorten Startille sekä nuorisotiloille.
HENKILÖSTÖ
Vapaa-aikakoordinaattori / lähiesihenkilö (poissa 7.5.–30.6.2026) Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (vanhempainvapaalla 1.1.–8.3.2026) Etsivä nuorisotyöntekijä (hankerahoitus) Nuorten starttiohjaaja (hankerahoitus, vanhempainvapaan sijaisuus 2026) Koulunuorisotyöntekijä (määräaikainen 7.6.2026 asti, hankerahoitus) Nuorisotilaohjaaja (4 h / vko, määräaikainen) Liikunnanohjaaja (3 h / vko, määräaikainen) Liikuntapaikkojen hoitajat, 3 hlöä Liikunnanohjaaja, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan sijaisuus (10 h / vko, määräaikainen) Harrastamisen Suomen malli –hankeen kerhonohjaajat (5 hlöä, 1,5–10 h / vko, määräaikainen)

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Edistetään liikunnallista elämäntapaa erilaisissa ja eri-ikäisille suunnatuissa toiminnoissa. Liikkuva Parkano –konsepti tarjoaa erilaisia liikunta- ja liikkumismahdollisuuksia, joihin voi matalalla kynnyksellä tulla mukaan. Lisäksi toteutetaan Liikuntakysely, jolla mitataan parkanolaisten liikuntatottumuksia. Toimintoja suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä sivistyksen muiden toimialojen sekä yhteistyöverkoston kanssa.
MITTARI	Toteutuneiden liikuntatapahtumien määrä / osallistujamäärät, Liikuntakyselyn toteutuminen

TOTEUMA	Liikuntapalvelut ovat järjestäneet erilaista ryhmäliikuntaa eri-ikäisille kuntalaisille, mm. boccia, ikäihmisten tasapainojumppa sekä vauvajumppa. Alkuvuodesta osallistuttiin myös LiikU-talvella – kampanjaan, jossa Parkano sijoittui omassa sarjassaan kolmanneksi. Vapusta juhannukseen järjestettiin Haastepyöräily sekä kuntakumppanuuspyöräilyjä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Lasten liikuntaleiri toteutettiin kesäkuun toisella viikolla ja lasten uimakoulu juhannuksen jälkeisellä viikolla.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Vapaa-aikapalveluissa edistetään arvostavaa kohtaamista siten, että jokainen asiakas ja osallistuja kokee tulevansa kuulluksi, nähdyksi ja arvostetuksi kaikissa toiminnoissa. Henkilöstö toimii esimerkkinä arvostavasta kohtaamisesta omalla toiminnallaan – arvostava puhetapa, kuunteleminen ja kaikkien huomioiminen mallintavat toimintaa myös osallistujien käyttöön.
MITTARI	Henkilöstön osaamisen lisääntyminen, kehityskeskustelut, asiakaspalautteet eri toiminnoista
TOTEUMA	Nuorten Startilla sekä Valkoisen talon nuorisotilalla toteutettiin turvallisemman tilan periaatteet yhdessä nuorten kanssa. Arvostavan kohtaamisen periaatteita on jalkautettu aktiivisesti nuorten sekä muiden asiakasryhmien pariin.
STRAT. TEEMA	6. Houkutteleva lähimatkailun ja vapaa-ajan asumisen kohde
TAVOITE	Kehitetään ja ylläpidetään Geopark-kohteita ja olemassa olevia ulkoilu- ja lähivirkistysalueita sekä lähiluontoa resurssien mukaan. Toteutetaan Parkanon maasto- ja gravelpyöräreitistökokonaisuus saadulla hankeavustuksella, joka samalla kehittää Kaitojenvetten, Visurin sekä Paroonin taipaleen alueita. Hanke kehittää samalla Raiteelta reitille –konseptin, jossa rautatieasema linkitetään vahvasti pyöräily- ja retkeilyinfraan.
MITTARI	Pyörä- ja gravelpyörähankkeen toteutuminen, Geopark-kohteiden toteutuneet kehitystoimenpiteet
TOTEUMA	Maasto- ja gravelpyörähanke eteni maastokartoitusvaiheesta luvitusvaiheeseen, suunnitteilla on Visurin maastopyöräreitti sekä Kaitojenvetten maastopyöräreitti, joka valitettavasti torppaantumassa luvitusprosessiin ja hankeaikataulun tiukkuuteen. Vähintään Visurin reitti ja gravelreitit toteutetaan suunnitellusti. Alkkianvuoren retkeilyaluetta kehitettiin merkitsemällä yhdysreittiä Alkkianvuoren ja Neva-Lylyn välillä.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Kirjastopalvelut
VASTUUHENKILÖ	Kirjastonjohtaja Suvi Oksanen-Baker
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Kaupunginkirjasto tarjoaa laadukkaita kirjastopalveluita tasapuolisesti kaikenikäisille kuntalaisille. Kirjaston asiakkaiden käytettävissä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto, ohjausta tietopalveluissa, tilat oppimiseen ja harrastamiseen sekä ammattitaitoinen henkilökunta. Kirjasto edistää kuntalaisten lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa iästä riippumatta, sekä tarjoaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. E-aineistoja tarjotaan valtakunnallisesti Kansalliskirjaston ylläpitämän E-kirjaston avulla.

TOIMINTAKERTOMUS
Sivistystoimen yhteisenä strategisena teemana ollut arvostava kohtaaminen. Kirjastossa sitä on edistetty muun muassa luomalla kirjastoon turvallisemman tilan periaatteet. Kirjasto tarjoaa yhdenvertaisia palveluitaan myös suuntautumalla ulospäin, kirjasto käy säännöllisesti muun muassa Lähitorilla ja Väistössä. Tällä hetkellä on kaksi kotipalveluasiakasta.
HENKILÖSTÖ
1 kirjastonjohtaja, 1 kirjastovirkailija, 1 Informaatikko, 1 kirjastonhoitaja

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Lainmukainen tehtävä on: Edistetään lukemista ja kirjallisuutta. Tarjotaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan Tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan Edistetään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua Toteutetaan lain määräämää tehtävää mahdollisimman hyvin. Kirjasto on matalan kynnyksen kulttuuritila ja hyvinvointia tukeva paikka kuntalaisille.
MITTARI	Yleisten kirjastojen tilastointi (suuntaa antava mittari)
TOTEUMA	Vuoden 2025 tilaston mukaan keskimääräinen parkanolainen käy kirjastossa kahdeksan kertaa ja melkein kolmasosa kuntalaisista myös lainaavat jotain. Kirjastossa käy paljon asiakkaita, jotka eivät lainaa mitään (lehtien luku, tietokoneiden käyttö, tapahtumiin osallistuminen). Ensimmäisellä neljänneksellä kävijöitä on ollut noin 13000 henkeä. Kirjasto tukee kuntalaisten hyvinvointia ja yhdenvertaisuuden edistäminen on yksi kirjaston toiminnan painopisteitä. Tapahtumia on järjestetty säännöllisesti huomioiden erilaiset kohderyhmät. Kevään aikana on ollut muun muassa kirppispäivä, Emmi Itärannan kirjailijavierailu sekä heppapäivä. Kaikkiaan ensimmäisen kuuden kuukauden aikana kirjastossa on asioinut 24395 henkeä. Omatoimikirjaston käyttöönottoa on selvitetty.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Henkilökunta osallistuu yhteen tai useampaan omaa työtä kehittävään koulutukseen.
MITTARI	Koulutusten määrä
TOTEUMA	Osa henkilöstöstä on osallistunut koulutuksiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Kirjastonjohtaja on mukana esihenkilövalmennuksessa. Keväällä kirjastonjohtaja edusti Pirkanmaan kirjastoja Yleisten kirjastojen neuvostossa, joka on tärkeä valtakunnallinen kirjastotyön kehittäjä.
STRAT. TEEMA	4. Yhteistyön ja verkostojen kehittäminen

TAVOITE	Jatkuva yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa. Lisätään yhteistyötä kulttuuripalveluiden kanssa. Lukutaito-yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa.
MITTARI	Varhaiskasvatuksen käyntimäärät kirjastolla + kirjaston käynnit varhaiskasvatuksen tiloissa. Tapahtumat vapaa-aikapalveluiden kanssa.
TOTEUMA	Jaksolla 1-3 järjestetty 7 satutuokiota, kirjaston työntekijä käynyt päiväkodilla/perhepäivähoitajalla 4 kertaa ja varhaiskasvatuksesta käyty kirjastossa 8 kertaa (satutuokioiden lisäksi). Kirjasto ja kulttuuripalvelut kokoavat kulttuurikoosteen joka kuukausi. Kirjaston ja varhaiskasvatuksen käynnit ovat jatkuneet normaalisti. Samoin koulun ja kirjaston yhteistyö. Elämystilaa varataan yhdistysten toimesta runsaasti, viikoittain useita varauksia.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Ruokapalvelut
VASTUUHENKILÖ	Ravitsemispäällikkö Sanna-Liisa Törmä
JAKSO	Osavuosikatsaus 2026

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Kouluruokailussa tehtävänä on tarjota jokaiselle koululaiselle maksuton ravitsemuksellisesti oikein koottu ateria. Samalla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä opiskelukykyä ja ruokaosaamista. Kouluruokailu toteutetaan tarkoituksen mukaisesti järjestettynä ja ohjattuna. Kouluruokailussa otetaan huomioon ruokailun terveydellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Parkanon yhtenäiskoulussa tarjotaan 1-9 luokkalaisille maksuton aamupala. Maksuton aamupala on ollut Parkanon kaupungin palvelu, jonka katsotaan tukevan lasten ja perheiden hyvinvointia. Kaarnassa toimii 1-2 luokkalaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Heille tuotetaan aamupala ja välipala heidän tarpeidensa ja ravitsemussuositusten mukaisesti. Lasten ruokailu varhaiskasvatuksessa tarjotaan jokaiselle lapselle hänen tarpeidensa mukaisesti. Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua heille järjestettyyn maksulliseen välipalaan. Välipalaa toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa.
TOIMINTAKERTOMUS
Koululaisten ja päiväkotilaisten lasten keskuudessa on ruokamenekki kasvanut huomattavasti kevättä ja kesää kohden. Lapset ja oppilaat ovat tuntuneet entistä nälkäisemmältä ja huomattavissa on ollut ruokailijoiden ns. “varastoon syömistä” ennen viikonloppua ja viikonlopun jälkeen on paljon lapsia ja oppilaita, jotka ovat todella nälkäisiä. Ruokamäärän kasvu ja elintarvikehintojen huomattava nousu tuo haastetta kustannusten hallintaan. Kesäkuun alussa yhtenäiskoulu Kaarnassa rikkoutui pakastehuone viikonlopun aikana. Tästä koitui taloudellista tappiota raaka-aineiden sulamisen ja pilaantumisen vuoksi noin 3000€. Lystinmäen toimintakeskuksen keittiön laitekanta on vanhaa. Laitekantaa pyritään nyt pitämään yllä uuden pikkukoulun ja päiväkodin valmistumiseen saakka. Kesäkuun alkupuolella siellä hajosi astianpesukone, josta on tulossa myös korjauskuluja. Lisäksi siellä on tällä hetkellä myös yksi isoista monitoimintauuneista epäkunnossa. Siitä on kyselty korjauskustannuksia. Lystinmäessä on vielä yksi monitoimiuuni, jolla yritetään nyt pärjätä, kunnes saadaan selvyyttä toisen uunin korjauskustannuksiin. Ruokalistaa suunnitellaan nyt sen mukaan, että pärjättäisiin niillä

laitteilla, mitkä ovat käytettävissä. Useat laiterikkoutumiset ovat haaste ruokapalveluille korjauskustannuksien vuoksi.

Kesäkuulla oli Parkanossa kokeilussa puistoruokailu ja ruoka valmistettiin Lystinmäen keittiöllä missä oli muutenkin keittiötoimintaa. Keittiön näkökulmasta kokeilu meni hyvin ja koettiin, että on tarpeellinen ja tärkeä asia. Asiakkaita oli keskiarvolta noin 50 hlöä/päivä ja kävijät olivat todella tyytyväisiä. Keittiön näkökulmasta mietittiin, että jos puistoruokailua jatketaan vielä vuonna 2027 kesällä, olisiko palvelua hyvä/mahdollista tarjota myös heinäkuulla.

Toukokuussa sivistyslautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle täyttölupaa kokin vakinaiseen toimeen, edellisen työntekijän eläköidyttyä. Kaupunginhallitus myönsi kesäkuun kokouksessa täyttöluvan ja toimi täytettiin elokuusta alkaen. Ruokapalveluiden henkilöstömäärä pysyy toimen täyttämisen jälkeen ennallaan.

Koulujen ja päiväkodin syyslukukauden aloituksessa on huomattu, että ruoan määrät ovat entisestään nousseet mitä asiakkaat syövät. Ruoka menekki on kasvanut varsinkin maanantaisin ja perjantaisin. Suhde ruoan menekki ja raaka-aineiden hinnannousu aiheuttaa, että annettu elintarvikkeiden raaka-aine rahaa tarkkaillaan nyt koko ajan. Mikäli annettu määrä raha alkaa tulemaan täyteen tulee meidän alkaa miettimään, toisen keiton tarjoamista kouluruoalla viikossa.

Maksullista välipalaa, jota järjestämme Kaarnassa lukiolaisille, on kysytty myös muille pitkien koulupäivien yhteyteen. Selvitämme, onko sitä mahdollista järjestää myös heille.

HENKILÖSTÖ
Ravitsemispäällikkö, kokkeja. (10 henkilöä) Kaarnan keittiöllä: Kokkeja 5 kpl Lystinmäen keittiö: Kokkeja 2 kpl Kuttikallion keittiö: Kokkeja 2 kpl

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Tarjotaan monipuolista ja ravitsevaa ruokaa ja aamupalaa niin koululaisille kuin varhaiskasvatuksen väelle.
MITTARI	
TOTEUMA	Monipuolista ruokaa on pystytty tarjoamaan, vaikka kustannukset ovat raaka-aineissa ja muissa nousseet huomattavasti. Ruokamenekki kasvoi huomattavasti päiväkodeissa ja kouluissa kevättä kohden. Ruoan menekki on jatkanut nousuaan syksyllä huomattavasti.
STRAT. TEEMA	11. Kestävästi kehittyvä
TAVOITE	Tekemällä yhteistyötä koulun henkilöstön kanssa, pyritään saamaan kaikki koululaiset, varsinkin yläasteikäiset käymään kouluruokailussa.
MITTARI	Mittarina Kaarnan koulukysely
TOTEUMA	Yhteistyötä on tehty koko lukuvuosi järjestämällä keittiön ja luokkien yhteisillä juhla- ja teemapäivätoteutuksilla. Näihin ovat saaneet oppilaat osallistua suunnittelemalla ja osallistumalla toteutukseen mm. (pöytien koristelu, menun suunnittelu).

	Ensimmäinen teemapäivä on pidetty syyskuun lopussa, joka tehtiin 5 luokkalaisten kanssa yhteistyössä. Aiheena oli sadonkorjuu. Päivä oli todella onnistunut ja oppilaat tykkäsivät päivästä.